

Сергій Назаровець,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
в.о. директора наукової бібліотеки
Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Відгук на статтю Георгія Асєєва «Інформетрія або інфометрія?».

В одному з попередніх номерів «Вісника Книжкової палати» розміщено статтю доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри інформаційних технологій Харківської державної академії культури Георгія Асєєва, у якій здійснено спробу розглянути відмінності між поняттями «інформетрія» та «інфометрія» [1]. Головна думка статті – *«поняття «інформетрія» та «інфометрія» науковці визнають аналогічними, а це далеко від істини»*. Потрібно відразу відзначити, що згадані науковці, до яких належу і я, вважають дані поняття не просто «аналогічними» (себто подібними), а тотожними! Після прочитання статті стає зрозумілим, що саме це й мав на увазі автор «Інформетрія або інфометрія?», маючи необережність використати на те слово.

Познайомившись з роботою Георгія Асєєва можна пересвідчитись, що в статті цілковито відсутнє анонсоване порівняння понять. Дефініцію поняття «інфометрії» дано лише згідно Вікіпедії (яку сам автор визнає неавторитетним ресурсом) та анонімного онлайн-довідника «Сборный словарь иностранных слов русского языка». Дивно, що маючи таку прилюбність до словників іншомовних слів російської мови, автор не зауважив, що інший «Словарь иностранных слов», за редакції Ніколая Комлева, що також вільно доступний у Мережі, містить слово «інфометрія» – *теорія вимірювання кількісних (в тому числі семантичних) характеристик інформації* [3]. Ще дивніше, що через кілька абзаців сам Георгій Асєєв використовує майже ідентичне визначення, але вже для поняття «інформетрія» – «науковий напрям <...>, пов'язаний із дослідженнями всіх кількісних аспектів інформації, інформаційних процесів і явищ».

Обіцяне порівняння понять «інформетрія» та «інфометрія» автор раптово підміняє твердженням, що деякі науковці деформували термін «інформетрія», неправомірно викинувши букву «р». Цим автор переносить питання у площину

термінологічної проблематики української мови, яка не має нічого спільного із зазначеною метою повідомлення пана професора. Звичайно, фонетично англійське «informetrics» найточніше може бути передане як «інфометрікс», тому немає нічого дивного в тому, що деякі вітчизняні автори надають перевагу милозвучному терміну «інфометрія». Важливим є той факт, що, попри незначні відмінності у написанні, зміст терміну вітчизняні дослідники розуміють однаково, у чому кожен допитливий читач може переконатися самотужки [2, 4, 5, 6].

Попри запевнення автора в тому, що даний напрямок досліджень активно розвивається, навіть простий пошук у спеціалізованих системах дозволить переконатись, що існує вкрай мало вітчизняних досліджень присвячених безпосередньо питанням інфометрії. Так станом на вересень 2015 р. на пошукові запити «інформетрія» та «інфометрія» у Google Академії знайшлося у сумі лишень 30 документів. Одна з причин такої невисокої публікаційної активності малочисельних вітчизняних фахівців інфометрії криється в тому, що вони, як правило, не у теорії, а на практиці використовують сучасні інфометричні інструменти, водночас, роз'яснюючи колегам-природничникам, чому питання правильного написання слів є цілком прийнятними для метрів вітчизняного бібліотекознавства.

Разом з тим, слід погодитися з автором, що малопідготованим читачам важко самотужки розібратися у проблемах інфометрії, тому хочу закликати пана професора спільно долучитися до редагування відповідних статей україномовної Вікіпедії, де кожен отримає майданчик для оперативних наукових дискусій заради спільної користі усієї бібліотекознавчої громади.

Список використаної літератури:

1. Асєєв Г. Інформетрія або інфометрія? / Г. Асєєв // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 5. – С. 26-28.

2. Колесникова, Т. О. Репозитарії ВНЗ, електронні журнали, електронні бібліотеки — створення, використання, інтеграція в міжнародний науковий інфопростір : міжрегіональний науково-практичний семінар, 27.11.2014 р. : презентація / Т. О. Колесникова. — Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту, 2014.

3. Комлев Н. Г. Словарь иностранных слов. М.: ЭКСМО-Пресс, 1999. — 670 с.

4. Корецький А.І. Ідеї Г.М. Доброва та сучасні можливості щодо використання обчислювальної техніки для визначення пріоритетних напрямів науково-технологічного розвитку / А.І. Корецький // Наука та наукознавство. — 2011. — № 2. — С. 80–83.

5. Назаровець С. А. Інфометрична діагностика потоку веб-публікацій українських бібліотекознавців : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій / Сергій Андрійович Назаровець ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — 21 с.

6. Ржевцева, Н. Л. Бібліометричні методи для проведення наукових досліджень / Н. Л. Ржевцева // Библиотека высшей школы на новом этапе развития социальных коммуникаций : матер. междунар. науч.-практ. конф., Днепропетровск, 24-25 окт. 2013 г. — Днепропетровск : ДНУЖТ, 2013. — С. 186-192.